

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Pedagogía da educación física e o deporte

Materia	Educación: Pedagogía da educación física e o deporte			
Código	P02G050V01103			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Soto Carballo, Jorge Genaro			
Profesorado	Soto Carballo, Jorge Genaro			
Correo-e	hesoto@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C24	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade físico-deportiva recreativa, con atención ás características individuais e contextuais das persoas
D1	
D2	
D3	

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas.	A1 A2 A3	B2 B11 B12 B26	C24	D1 D2 D3
Capacidade para planificar, desenvolver e avaliar a realización de programas de deporte e actividade física escolar.	A1 A2	B2 B12 B15 B16 B26	C24	D1 D2 D3
Capacidade para coñecer e comprender os fundamentos do deporte e da actividade física.	A1 A2 A3 A4	B2 B11 B12 B15 B16	C24	D1 D2 D3
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación escolar	A2	B2 B12 B15 B16	C24	D1 D2 D3

Contidos

Tema	
BLOQUE TEMÁTICO I: A Pedagogía da Educación Física e do Deporte. Concepto e relacións con outras áreas de coñecemento.	Tema 1. As Ciencias da Actividade Física e do Deporte como ámbito de coñecemento. Tema 2. A Pedagogía da Educación Física e do Deporte.
BLOQUE TEMÁTICO II: A educación.	Tema 3. Concepto e características da educación. Tema 4. Dimensións e piares da educación. Tema 5. A educación formal, non formal e informal. Tema 6. O marco legal da educación.
BLOQUE TEMÁTICO III: A Educación Física.	Tema 7. Concepto de Educación Física. Tema 8. Os fundamentos da Educación Física: o corpo e o movemento. Tema 9: Os aspectos pedagóxicos da Educación Física. Tema 10. A función docente na educación física
BLOQUE TEMÁTICO IV. Pedagogía dos valores e a súa implantación na actividade física e deportiva.	Tema 11. Os valores na educación. Marco conceptual e consideracións iniciais. Tema 12. A Educación Física como contexto específico na pedagogía dos valores. Tema 13. Técnicas para educar en valores. A súa aplicación á Educación Física.
BLOQUE TEMÁTICO V: O deporte e a educación.	Tema 14. Concepto, tipos de deporte e pautas para compatibilizar o rendemento co desenvolvemento integral da persoa. Ética no deporte Tema 15. Deporte e cambio social no século XXI. Tema 16. Aplicacións socioeducativas do deporte: turismo, saúde, reinserción social, etc.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	7.5	11.25	18.75
Prácticas autónomas a través de TIC	0	10	10
Sesión maxistral	30	45	75
Traballos de aula	15	30	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O profesor/a ofertaralle ao alumnado unha escolma de textos. O alumno/a, pola súa banda, elixirá entre os textos ofertados. Consistirá nunha análise crítico-reflexiva relacionada coas temáticas traballadas dentro dos contidos. Así mesmo, dentro da resolución de problemas e/ou exercicios abordarase a visualización de vídeos susceptibles de enriquecer a materia e complementar a información e os contados que se desenvolvan nas clases.

Prácticas autónomas a través de TIC	Os alumnos/as, coa oportuna orientación do profesor/a, afondarán en cuestións concretas que non foran abordadas máis que dun xeito moi xenérico na exposición deste/a e que sexan susceptibles de tratamento de estudo recorrendo aos soportes documentais e bibliográficos pertinentes. O alumno/a realizará procuras documentais e bibliográficas para a maior comprensión dos bloques de contido. Neste senso, apoiarse nas fontes e bases de datos especializadas tanto da biblioteca da nosa universidade como doutras fontes atopadas a través de internet.
Sesión maxistral	As leccións que conforman o temario desta materia serán elaboradas e presentadas de maneira expositiva ao grupo de clase polo profesor/a, que centrará a súa exposición, preferentemente, nos aspectos nucleares de cada unidade didáctica, procurando ofrecer de maneira condensada a información esencial que posibilite obter unha visión panorámica ou de síntese de cada tema, delimitando os conceptos, as ideas e os argumentos nel implicados e solapándose cos demais do programa a fin de lograr unha integración dos módulos de contido e dos aspectos estruturais que conforman o corpus cognitivo da materia.
Traballos de aula	Os traballos de aula (traballos monográficos) terán como cometido a iniciación á investigación. Estes traballos versarán sobre unha temática previamente abortada polo profesor/a e relacionada coas temáticas dos bloques de contido.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	A atención personalizada ten por obxectivo facer o seguimento da evolución do alumno/a e apoiar o seu traballo dentro da asignatura. O profesor/a abordará aqueles aspectos que precisen de reforzo, asesoramente e guía para que o alumno/a acade os obxectivos marcados para esta materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Trátase de traballos sobre contidos específicos (dossier) que aporten actualidade, reflexión crítica ás temáticas. Estes traballos deberán ter uns requisitos de calidade académica. Estes requisitos serán abordados ao principio do curso polo profesor/a.	20	A1 A2	B2 B12 B15 B16 B26	D1 D2 D3	
Sesión maxistral	As sesións maxistras serán avaliadas mediante unha proba. Dita proba avaliará as competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos/as deben responder de maneira directa e breve en función dos coñecementos que teñen sobre a materia.	60	A1 A2	B12 B15	C24	D1 D2 D3
Traballos de aula	O traballo monográfico consiste na investigación sobre aspectos relevantes da Pedagogía da educación física e o deporte. Serán avaliados tendo en conta a calidade das achegas, o seu formato axustado aos estándares científicos, o mesmo que as exposicións monográficas, que serán avaliadas tendo en conta a capacidade expositiva diante da clase, o contido e a preparación dos materiais pertinentes de aportar calidade á materia.	20	A1 A2	B12 B15 B26	C24	D1 D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Tanto a calificación dos traballos derivados da resolución de problemas, é dicir, contidos específicos (Dossier) como a calificación dos traballos de aula (traballo monográfico) feitos no seu momento durante o curso, seguirán vixentes na segunda convocatoria ou convocatoria extraordinaria.

Bibliografía. Fontes de información

□ Dosil Díaz, J. (ed.) (2003): Ciencias de la actividad física y del deporte. Madrid: Síntexis □ Foro Mundial de Educación, Cultura y Deporte (2004): El Deporte: diálogo universal. Madrid: Consejo Superior de Deportes. □ Gil Roales-Nieto, J. y Delgado Noguera, M. A. (comps.) (1994): Psicología y Pedagogía de la Actividad Física y el Deporte. Madrid: Siglo XXI de España. □ Paredes Ortiz, J. (2003): Teoría del deporte. Sevilla: Editorial Wanceulen editorial deportiva. □ Piéron, M. (1988): Pedagogía de la actividad física y el deporte. Sevilla: Junta de Andalucía. □ Prat Grau, M^a. (2003): Actitudes, valores y normas en la educación física y el deporte: reflexiones y propuestas didácticas. Barcelona: INDE Publicaciones. □ Rodríguez López, J. (1995): Deporte y Ciencia: teoría de la actividad física. Barcelona: INDE Publicaciones. □ Vázquez, B. (coord..) (2001): Bases Educativas de la Actividad Física y del Deporte. Madrid: Editorial Síntexis. BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA □ Arnold, P. J. (1990): Educación Física, movimiento y curriculum. Madrid: Morata. □ Brasileiro, M. D. S. (2007): El Deporte y el turismo de litoral: entre los cambios sociales. Granada: Universidad de Granada. □ Carranza, M. y Mora, J. M. (2003): Educación física y valores: educando en un mundo complejo. 31 propuestas para los centros escolares. Barcelona: Graó. □ Castillo Algarra, J. (2005): Deporte y reinserción penitenciaria. Madrid: Consejo Superior de Deportes. □ Denis, D. (1980): El cuerpo enseñado. Barcelona: Editorial Paidós. □ Devís Devís, J. (1996): Educación Física, deporte y curriculum: investigación y desarrollo curricular. Madrid: Visor. □ Devís Devís, J. (coord..) (2001): La Educación Física, el Deporte y la Salud en el Siglo XXI. Alcoy

(Alicante): Marfil. □ Devís Devís, J. y Peiró Valert, C. (1992): Nuevas perspectivas curriculares en educación física: la salud y los juegos modificados. Barcelona: INDE Publicaciones. □ Giménez Fuentes-Guerra, F. J. et al. (2001): Educación Física y diversidad. Huelva: Universidad. □ Gorostiaga Ayestarán, E. y Ibáñez Santos, J. (1996): Deporte y Salud. Pamplona: Gobierno de Navarra. □ Izquierdo Moreno, C. (2006): El profesor y su mundo: guía para maestros y profesionales de la educación. Sevilla: MAD. □ Latiesa Rodríguez, M. Martos Fernández, P. y Paniza Prados, J. L. (2001): Deporte y cambio social en el umbral del siglo XXI. Madrid: Librerías Deportivas Esteban Sanz. □ Mandado Vázquez, A. y Díaz, P. (2004): Deporte y Educación: pautas para hacer compatible el rendimiento y el desarrollo integral de los jóvenes deportistas. Revista de Educación, nº 335, pp. 35-44. □ McCourt, F. (2007): El profesor. Madrid: Maeva. □ Pierón, M. (2005): Para una enseñanza eficaz de las actividades físico-deportivas. Barcelona: INDE Publicaciones, 2ª edición. □ Piéron, M. (1988): Didáctica de las actividades físicas y deportivas. Madrid: Gymnos, D. L. □ Ruíz Omecaña, J. V. (2004): Pedagogía de los valores en la Educación Física. Madrid: Editorial CCS. □ Sicilia Camacho, A. y Fernández Balboa, J. M. (2005): La otra cara de la enseñanza: la educación física desde una perspectiva crítica. Barcelona: INDE Publicaciones. □ Solar Cubillas, L. V. (2003): Pierre de Coubertin : la dimensión pedagógica : la aportación del movimiento olímpico a las pedagogías corporales. Madrid: Gymnos. □ Trilla, J. (coord..) (2001): El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI. Barcelona: Graó. □ Vázquez, B. y Álvarez Bueno, G. (1996): Guía para una educación no sexista. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia. □ Vicente Pedraz, M. (1988): Teoría Pedagógica de la Actividad física. Bases epistemológicas. Madrid: Gymnos, S. A. □ Zagalaz Sánchez, Mª L. (2001): Corrientes y tendencias de la Educación Física. Barcelona: INDE Publicaciones.

Recomendacións